

ЗВІТ

щодо інформування та врахування думки громадськості стосовно намірів ІЯД НАН України продовжити термін експлуатації дослідницького ядерного реактора ВВР-М в частині можливості його експлуатації до 31.12.2023 року у всіх передбачених проектом режимах

(на виконання Постанови колегії Державної інспекції ядерного регулювання України від 29 грудня 2014 року)

В ІЯД НАН України з 12 лютого 1960 року працює дослідницький ядерний реактор (ДЯР) ВВР-М. Робота ДЯР здійснюється на підставі Ліцензії ЕО 000051 на право провадження діяльності «експлуатація ядерної установки». Строк дії ліцензії – до завершення етапу життєвого циклу «експлуатація ядерної установки». Термін експлуатації ДЯР періодично переглядається за матеріалами обґрунтування безпеки подальшої експлуатації систем і елементів реактора. 31 грудня 2013 року закінчився черговий термін. Для подовження експлуатації ДЯР ІЯД НАН України виконано оцінку технічного стану його систем і елементів, підготовлено та узгоджено в Держатомрегулюванні рішення щодо умов подальшої безпечної експлуатації реактора.

Коротка характеристика реактора (технічні параметри, призначення, стан систем) подано на сайті <http://www.kinr.kiev.ua/>. На цьому ж сайті в жовтні 2013 розміщено повідомлення щодо рішення ІЯД НАН України продовжити експлуатацію ДЯР ВВР-М до 31.12.2023р. На вимогу Держатомрегулювання України (Постанова Колегії № 25 від 26.12.2013) протягом 2014 року в ІЯД НАН України реалізовано необхідний обсяг організаційно-технічних заходів щодо обґрунтування подальшої експлуатації ДЯР, за результатами яких Держатомрегулювання України зробило висновок про можливість продовжити термін експлуатації реактора до 31.12.2023 (Постанова Колегії № 20 від 29.12.2014).

За всі роки існування реактора про його роботу періодично повідомляється у засобах масової інформації: газети, журнали, кінохроніка, телебачення, радіо. Найбільше інформації щодо реактора у засобах масової інформації було після фізичного запуску реактора у лютому 1960р., та особливо після аварії на Чорнобильській АЕС починаючи з квітня 1986р.

Після аварії на 4 блоці Чорнобильської АЕС в світі вирости протести у суспільстві проти атомної енергетики. Спалах протестів, особливо партії зелених, в 1986-1988р.р. відбувся і проти розташування реактора в м.Києві. Науковці ІЯД НАН України зустрічалися з представниками протестувальників, проводили пізнавальні екскурсії на реактор.

Представники партії зелених (її підрозділ, що займається спасінням Голосіївського лісу) проводили моніторинг стану безпеки експлуатації реактора. Їхні спеціалісти були ознайомлені з технічною та експлуатаційною документацією реактора, з реактором і його системами, після чого було зроблено ними висновки, що дослідницький ядерний реактор являється безпечним для навколишнього середовища. Щорічно проводяться екскурсії студентів вузів та учнів загальноосвітніх закладів на реактор. Кількість екскурсій в різні роки буває різною: від 5 до 15 екскурсій за рік. Учені інституту беруть активну участь у різних форумах, присвячених альтернативним джерелам енергії, екологічним проблемам довкілля, та питанням безпеки експлуатації діючих в світі дослідницьких ядерних реакторів.

Щорічно в другій половині травня в рамках Фестивалю науки з метою інформування суспільства про наукові досягнення ІЯД НАН України та проблеми і перспективи розвитку ядерної фізики, атомної енергетики, радіаційної фізики, радіаційного матеріалознавства, фізики плазми, радіобіології та радіоекології в інституті проводиться День відкритих дверей, оголошення про який розміщується на сайтах ІЯД і Президії НАН України. Під час цього заходу, на який запрошуються усі бажаючі, проводиться урочисте засідання Вченої ради, ознайомлення з діяльністю Інституту та екскурсії на ядерно-фізичні установки, зокрема, на ДЯР. Дослідницький ядерний реактор з екскурсією відвідували віце-прем'єр міністр України, голова СБУ, заступники секретаря РНБО. В жовтні 2011 року перший заступник київської міської адміністрації, перші заступники голів райадміністрацій Києва і представники керівництва підрозділів цивільного захисту були детально ознайомлені з принципами роботи дослідницького реактора та його можливому впливу на довкілля і населення.

У 2012 році до народного депутата України звернулися мешканці Голосіївського району м. Києва, які проживають, переважно на пр. Науки і він відповідно до ст.16 Закону України «Про статус народного депутата України» просив ІЯД НАН України надати інформацію з наступних питань: які заходи безпеки вживаються при експлуатації ДЯР, чи існує небезпека довкіллю і мешканцям Києва через роботу реактора та на підставі якого рішення (документа) здійснюється експлуатація ДЯР. На це депутатське звернення ІЯД НАН України надав вичерпну інформацію.

В листопаді 2014 року до Президії НАН України надійшов лист від Міжнародної благодійної організації «Екологія – право - людина» з інформаційним запитом про стан справ з будівництвом нового дослідницького реактора та подальшу долю дослідницького ядерного реактора ІЯД НАН України. В листі до ІЯД НАН України ця міжнародна благодійна організація просила надати відповіді на питання щодо існуючого дослідницького реактора. Інститут надав відповіді, а саме, що: строк експлуатації дослідницького ядерного реактора проектом не визначено; інститут планує продовжити експлуатацію реактора до 31.12.2023р.; інститутом розроблена та узгоджена з регулюючим органом «Програма зняття з експлуатації дослідницького реактора ВВР-М»; відпрацьованого ядерного палива на сьогоднішній день на території інституту немає.